

ema
Edukacija mladih edukatora

"Učenje je
otkriće da je
nešto moguće"
—Fritz Perls

Financijski
podržava

Nacionalna
zaklada za
razvoj
civilnoga
društva

Liga za
prevenciju
ovisnosti

2017.
Godišnji izvještaj
o radu

Restart!

PRIRUČNIK ZA OSTVARENJE
SOCIJALNIH I RADNIH PRAVA
PO IZLASKU NA SLOBODU

SADRŽAJ

2017. godina u brojkama	3
Uvod	4
Misija i vizija	5
Članstvo i struktura upravljanja Ligo	5
Zaposlenici Lige u 2017. godini	6
Stručna usavršavanja zaposlenika u 2017. godini	7
Volonteri	10
Partneri i suradnici	14
Infrastruktura	16
Izdavaštvo	16
Programi i projekti	20
Prevenција rizičnih ponašanja - sinergija obitelji, škole i zajednice	20
Može i drugačije	21
EMA – edukacija mladih edukatora	22
Mogu, Hoću, Djelujem	25
Ljubav ne boli	28
Birajte roditeljske bitke	30
Socijalno uključivanje - sprečavanje, prepoznavanje i rješavanje problema pojedinaca, obitelji i skupina	31
Restart – resocijalizacijom do prevencije	32
Novi Level	35
Obrazovanje u zatvorskom sustavu - pravo i prilika	38
Razvoj volonterstva - dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina	40
Rastemo	41
Manufaktura zdravlja	43
Utjecaj na kreiranje javnih politika - umrežavanje, okrugli stolovi, izdavaštvo, istraživanja, javne rasprave	44
Korisnici/e u 2017. u brojkama	45
Liga u medijima u 2017.	46
Donatori i podupiratelji u 2017.	48

2307

direktnih korisnika/ca

9

donatora

12

formalnih
partnerstva

62

objave na
mrežnoj stranici
udruge

1

institucionalna
potpora

2017.

GODINA U BROJKAMA

7

vanjskih
suradnika/ca

4

programa

9

projekata

9

zaposlenika/ca

92

volontera/ke

2595

volonterskih sati

Uvod

Liga za prevenciju ovisnosti djeluje od 1995. godine na području prevencije rizičnih ponašanja i socijalne isključenosti. Liga je bila jedna od prvih udruga na području Splitsko-dalmatinske županije koja se sustavno počela baviti problemom ovisnosti. Osnovana je s namjerom da organiziranim društvenim i stručnim radom svojih članova/ica doprinosi podizanju kulture življenja.

Zloupotreba droga jedan je od glavnih socijalno-zdravstvenih problema današnjeg društva, utječe na razvoj siromašnijih zemalja i odgovorna je za odlijevanje znatnih količina novca u gospodarski razvijenim zemljama te predstavlja istinski rizik za zdravlje, a smrtnost među ovisnicima o drogama je veća nego u općoj populaciji iste dobi. Ovisnost o drogama je usko povezana s drugim društvenim problemima kao što su siromaštvo, nezaposlenost, kriminalitet, beskućništvo i dr.

Liga podržava solidarnost i jednako je otvorena za sve korisnike pružajući usluge u atmosferi povjerenja, iskrenosti i uvažavanja. U stručnom radu njegujemo humani pristup temeljen na dragovoljnosti, empatiji i suradnji. Transparentnim djelovanjem Liga omogućava širem broju građana da joj pristupe kao korisnici ili aktivni podražavatelji.

Tijekom više od 20 godina, u suradnji sa zdravstvenim, obrazovnim, penalnim i ustanovama socijalne skrbi razvili smo preventivne programe koji su diseminirani i implementirani u obrazovne, zdravstvene i penalne ustanove u Splitsko-dalmatinskoj županiji i na nacionalnoj razini.

Misija i vizija

Misija Lige (re)definira se tijekom redovitih strateških planiranja, u trogodišnjim ciklusima i glasi: Stručnim radom potiče uključivanje, povezivanje i sinergiju svih dionika (građana, civilnog, javnog i privatnog sektora) u kreiranju i implementaciji programa prevencije ovisnosti i socijalne isključenosti.

Vizija Lige je društvo jednakih mogućnosti za sve građane.

Misiju Lige realiziramo kroz četiri programska područja:

1. Prevencija rizičnih ponašanja u zajednici;
2. Socijalne usluge;
3. Razvoj volonterstva;
4. Utjecaj na kreiranje javnih politika.

Članstvo i struktura upravljanja Ligom

Upravljačka struktura Lige sastoji se od Skupštine kao najviše razine odlučivanja, Upravnog odbora koji sačinjava 5 osoba, među kojima je i predsjednica Lige, čije četverogodišnje mandate potvrđuje Skupština te Izvršnog odbora, na čelu sa izvršnom direktoricom. Izvršnu direktoricu imenuje UO, kojemu je dužna podnositi godišnja Operativna i Financijska izvješća, a koje UO iznosi Skupštini.

Pravo glasa u Skupštini Lige imaju svi redoviti članovi kojih je u 2017. godini bilo 56 od čega 53 građana i 3 pravne osobe. Redovita sjednica Skupštine organizira se jednom godišnje, a po potrebi sazivaju se izvanredne sjednice Skupštine.

Upravni odbor Lige sastoji se od 5 članova sljedećih zvanja: dr.sc. društvenih znanosti, polje psihologija; dr.sc. društvenih znanosti, polje pedagogija, dipl. oec., dipl. angl. i russ., grafička urednica-dizajnerica. Izvršni odbor, uz izvršnu direktoricu sačinjavaju zaposlenici.

Zaposlenici Lige u 2017. godini

U 2017. godini je ugovor o radu u Ligi imalo 9 osoba, od čega 5 na neodređeno i 4 na određeno vrijeme. To su: Josipa Kokorić Tomašević, izvršna direktorica (VSS, dipl. theol.), Margaret Pletikosić, voditeljica financijskog poslovanja (kem. teh.), Duška Milinković, programska koordinatorica/voditeljica projekata/izvoditeljica aktivnosti (VSS, dipl.def. – soc.ped.); Ivana Čović, koordinatorica volontera/voditeljica projekata/izvoditeljica aktivnosti (VSS, mag. soc.); Lidia Božanić administrativna referentica/izvoditeljica aktivnosti (arh. teh.), Ana Jurković, arhivarka/voditeljica projekata/izvoditeljica aktivnosti (VSS, mag. soc.), Antonia Bekavac, izvoditeljica aktivnosti (VŠS, bacc. paed.), Josipa Milović, voditeljica savjetovališta (VSS, mag. psych).

Putem mjera aktivne politike zapošljavanja, mjere javnih radova bila je zaposlena 1 osoba.

Vanjski suradnici Lige u 2017. g. bili/e su:

dr.sc. Esmeralda Sunko; Dalma Luketin prof. psih. certificirana trenerica NLP i HNLP i Eriksonove hipnoze; Rajka Šore prof. psih; Nikša Vukša dipl. diz.viz.kom.; Blaženka Klarić, dipl. soc. rad., licencirana supervizorica u psihosocijalnom radu; Erik Lončar, redatelj, montažer i dizajner i Milorad Mišković Casper, mađioničar.

Stručna usavršavanja zaposlenika u 2017. godini

U skladu s vrijednostima Lige nezaobilazan dio ulaganja u razvoj organizacije je ulaganje u ljudske resurse. Zaposlenici su jedan od najznačajnijih resursa organizacije, a značaj ljudskih resursa sve je veći pa je ulaganje u ljudske resurse jedan od osnovnih unutarnjih razvojnih ciljeva Lige. Zadovoljstvo koje proizlazi iz samog procesa usavršavanja vraća se kroz povećanu motivaciju i izgradnju kvalitetnih međusobnih odnosa zaposlenika. Tijekom 2017. godine Ligini djelatnici sudjelovali su na sljedećim stručnim usavršavanjima:

NLP praktičarski trening (siječanj, 2017. – prosinac, 2017.) – nositelj: Liga za prevenciju ovisnosti; izvoditelj: Udruga De tri; sudjelovali/e: Ana Bauk, Lidia Božanić i Antonia Bekavac; sudionice stekle zvanje NLP praktičarki.

Osmišljavanje i razrada projektnih ideja za potencijalne prijavitelje na natječaje za dodjelu bespovratnih sredstava ESF-a (07. i 08. 03. 2017.) – nositelj: PJR Consulting; sudjelovala: Ana Bauk; osposobljena za prijavu ESF projekata.

Edukativna radionica „Osvještavanje seksualnosti i rad s mladima“ – napredni trening (20. i 21.03.2017.) – nositelj: Liga za prevenciju ovisnosti; izvoditelj: Ženska soba – centar za seksualna prava; sudjelovale: Lidia Božanić, Ivana Čović, Ana Jurković, Antonia Bekavac, Maja Krstić; završenom radionicom stekle su nova znanja o problematici seksualnosti u radu s mladima.

Menadžment volontera (28. i 29.03., 03.04.2017.) – nositelj: Udruga MI/ Volonterski centar Split; sudjelovala: Ivana Čović; završenom edukacijom stekla je znanja o planiranju i provedbi volonterskog programa te je osposobljena za koordinatoricu volontera.

Ekspresivne art terapije u edukaciji i rehabilitaciji – Modul I (01.03., 07. i 08. 04.) – nositelj: Centar za cjeloživotno obrazovanje Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Zagreb; sudjelovala Antonia Bekavac; kroz psihodramu, likovnu, glazbenu i terapiju plesom stekla osnovna znanja o utjecaju art terapije te metode za rad s korisnicima.

Radionica za korisnike Institucionalne podrške Nacionalne zaklade za područje Dalmacije (24.04.2017.) – nositelj: Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva; sudjelovala: Margaret Pletikosić; radionicom stekla dodatna znanja o kvalitetnom izvještavanju o provedbi institucionalne podrške i modelu održivosti udruga kroz društveno poduzetništvo.

Uvodna radionica - Upoznavanje s konceptom i osnovnim tehnikama Gestalt terapije (20. i 21. 05. 2017.) - nositelj: Centar IGW Zagreb; sudjelovala: Josipa Kokorić Tomašević, radionicom stekla dodatna i produbila postojeća znanja potrebna za kvalitetan savjetodavni individualni i obiteljski rad.

Razvoj mreže podrške djeci čiji su roditelji u zatvoru (14.06.2017.) – nositelj Ministarstvo pravosuđa – Uprava za zatvorski sustav, Pravobraniteljica za djecu i udruga Roditelji u akciji – Roda; sudjelovala: Antonia Bekavac, sudjelovanjem na okruglom stolu unaprijedila je znanja o zaštiti prava djece čiji se roditelji nalaze na izdržavanju kazne zatvora.

Menadžment volontera (03., 05. i 06.07.2017.) – nositelj: Udruga MI/ Volonterski centar Split; sudjelovala: Antonia Bekavac; završenom edukacijom stekla je znanja o planiranju i provedbi volonterskog programa te je osposobljena za koordinatoricu volontera.

School of Sustainability (16.-22.07.2017.) – nositelj: Zelena akcija; sudjelovala Antonia Bekavac; završenom edukacijom stekla znanja o održivom razvoju.

Motivacijski intervju u zdravstvu i socijalnoj skrbi (02.10.2017.)

– nositelj: NAKLADA SLAP Centar za edukacije i istraživanja; sudjelovale Ana Bauk i Josipa Milović; završenom edukacijom stekle znanja kako savjetovati klijenta da sam pronađe argumente i motivaciju za promjenom.

Edukacija 2. stupnja Kognitivno bihevioralne terapije (rujan 2017.- danas)

– nositelj: Hrvatsko udruženje kognitivno bihevioralnih terapija; sudjeluje Josipa Milović; po završetku edukacije steći će znanja i vještine za rad u terapiji po principu KBT-a.

Prorada otpora (13. i 14. 10. 2017.)

– nositelj: Liga za prevenciju ovisnosti; izvoditelj: IGW - Gestalt centar Zagreb; sudjelovale Lidia Božanić, Antonia Bekavac, Josipa Kokorić Tomašević, Josipa Milović, Duška Milinković; završenom edukacijom stekle znanja o proradi mehanizama otpora kod klijenata u različitim vrstama pomagačkog rada.

Working with Addictions (27.- 29.10.2017.)

– nositelj: Geštalt centar Homa; sudjelovale Josipa Milović i Duška Milinković; radionicom stekle dodatna znanja za rad s ovisnicima.

Završni stručni seminar s evaluacijom Hrvatskog saveza klubova liječenih alkoholičara (16. i 18. 11. 2017.)

; nositelj: Hrvatski savez klubova liječenih alkoholičara; sudjelovala: Ana Jurković; završenom edukacijom stekla uvid u evaluaciju rada Kluba liječenih alkoholičara i osposobljena za samostalno izvođenje i provedbu evaluacije rada Kluba liječenih alkoholičara

Edukativni seminar “Mala škola održivosti” (15.-18. 12. 2017.)

– nositelj: Udruga za zaštitu okoliša Zelena akcija / Friends of the Earth Croatia, koja se provodi u okviru EU projekta School of Sustainability; sudjelovala Antonia Bekavac; stekla znanja o klimatskoj i društvenoj pravdi te aktivizmu kao i povezanosti između lokalnih i globalnih problema i važnosti kritičkog razmišljanja kroz pedagogiju obespravljenosti.

Volonteri

Volonteri u Ligi imaju važnu i nezamjenjivu ulogu jer pridonose ostvarivanju postojećih aktivnosti organizacije, kreiraju nove te povećavaju kapacitet i kvalitetu rada organizacije. Svojim nesebičnim volonterskim angažmanom volonteri obogaćuju Ligine programe i aktivnosti. S druge strane, svrha Liginih volonterskih aktivnosti je dati volonterima/volonterkama priliku za osobni i profesionalni razvoj, za afirmaciju njihova stvaralaštva, stjecanje i unapređivanje prezentacijskih i komunikacijskih vještina te im osvijestiti prednosti volontiranja i time doprinijeti osvještavanju vrijednosti volonterstva i aktivnog građanstva. Volonter/ka djeluje u skladu s pravima i odgovornostima volontera. Doprinos volonter/ke nije zamjena za plaćeni posao te osim što njegov/njezin rad predstavlja značajan doprinos organizaciji, volonter/ka ima priliku u tom procesu prepoznati svoja znanja, vještine i pripadajuće samostalnosti i odgovornosti stečenih volonterskim iskustvima te ih od strane Lige evidentirati kroz Potvrdu o kompetencijama stečenim kroz volontiranje.

Volonter/ka kroz sve dogovorene poslove djeluje u skladu i doprinosi misiji i vrijednostima Lige, u skladu sa Volonterskim pravilnikom te Etičkim kodeksom. Djeluje u skladu i s organizacijskom kulturom, ali su dobrodošle i sve različitosti koje unaprjeđuju i obogaćuju rad organizacije. Konkretni učinak vezan za sam opis posla definiran je i putem Ugovora o volontiranju.

Volonter/ka djeluje kao dio projektnog tima, ravnopravno je uključen/a u planiranje projektnih aktivnosti te se potiče na kreativni doprinos u osmišljavanju provedbe. Volonteri/ke od volontiranja imaju edukativnu, društvenu, kulturnu i praktičnu korist. Volonter/ka kroz sve dogovorene poslove djeluje i doprinosi misiji i vrijednostima Lige, u skladu s Volonterskim pravilnikom te Etičkim kodeksom.

Djeluje u skladu i sa organizacijskom kulturom, ali su dobrodošle i sve različitosti koje unaprjeđuju i obogaćuju rad organizacije. Konkretni učinak vezan za sam opis posla definiran je i putem Ugovora o volontiranju. Volonter/ka djeluje kao dio projektnog tima, ravnopravno je uključen/a u planiranje projektnih aktivnosti te se potiče na kreativni doprinos u osmišljavanju provedbe. Volonteri/ke od volontiranja imaju edukativnu, društvenu, kulturnu i praktičnu korist.

Tijekom 2017. godine u Ligi su volontirale 92 osobe
s ukupnim brojem 2595 volonterskih sati.

Struktura volontera prema dobi i spolu:

Broj volontera/volonterki i odrađenih volonterskih sati

Mladi (od 15 do 30 g.)					
ž		M		Σ	
broj	sati	broj	sati	broj	sati
62	1065	18	639	80	1804

Odrasli (od 31. g.)					
ž		M		Σ	
broj	sati	broj	sati	broj	sati
7	707	5	184	12	891

Sveukupno	
broj	sati
92	2595

VOLONTERI/KE SU UKLJUČENI/E U AKTIVNOSTI UDRUGE KROZ

- suradnju sa srednjim školama, informiranjem putem stručnih službi i provedbom info radionica
- putem Volonterskog centra Split
- oglašavanjem na društvenim mrežama
- provedbom javnih događaja (predavanja, uličnih akcija, i sl.)
- preporukama među vršnjacima

VOLONTIRANJE U LIGI UKLJUČIVALO JE SLJEDEĆE VOLONTERSKE POSLOVE

- sudjelovanje u pripremi i provedbi preventivnih radionica u višim razredima osnovnih škola u gradu Splitu i Splitsko-dalmatinskoj županiji te jednokratnim akcijama prema značajnim datumima u području promoviranja volonterstva;
- sudjelovanje u provedbi medijske kampanje
- aktivnosti distribucije promotivnih materijala, sudjelovanje u pripremi i izvještavanju s radionica
- ažuriranje baze podataka sudionika, pomoć u obradi upitnika i evaluacijskih listića, asistiranje na jednodnevnim i višednevnim treninzima u i/li van mjesta boravka,
- asistiranje u krojačkoj radionici – priprema radionica, materijala, nacрта i krojeva, šivanje i krojenje, vezenje, apliciranje, izrada patchworka i zlatoveza
- pomoć u učenju i pripremi mature
- sudjelovanje u pripremi materijala za web i facebook stranicu
- pomoć u logističkoj organizaciji aktivnosti i događanja

Partneri i suradnici

U rujnu 2017. započela je provedba projekta financiranog u sklopu Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.–2020. Europski socijalni fond „Volontiraj za prirodu, volontiraj za sebe – školski volonterski programi u zaštićenim područjima prirode”, čiji je nositelj Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce, a partneri, uz Ligu, Obrtna tehnička škola Split, Srednja škola Ivana Lucića Trogir, Centar za pružanje usluga u zajednici Split, Javna ustanova „Park prirode Biokovo“, Javna ustanova „Nacionalni park Krka“, Javna ustanova „Park prirode Vransko jezero“ i Javna ustanova „Park prirode Telašćica“.

Tijekom 2017. godine uspostavili smo nove partnerske i suradničke odnose s Državnim odvjetništvom u Splitu, Gradom Šibenikom, HZZ Šibenik, CISOK Šibenik, HKG, Pučkim otvorenim učilištem Libar iz Šibenika, Poliklinikom medicine rada dr. Petrović te udrugom Osmijeh iz Čakovca kroz program socijalnog uključivanja. Unaprijeđena je mreža ključnih dionika u prihvat i pružanju psihosocijalne podrške bivšim osuđenima i ovisnicima kroz partnerstvo i suradnju s CZSS Split i Šibenik, Gradom Splitom, Probacijskim uredom Split, Probacijskim uredom Zadar, Zatvorom u Splitu, Kaznionicom i zatvorom u Šibeniku, HZZ Split, CISOK Split, Poticajnom regionalnom institucijom malog poduzetništva – PRIMA, udrugama Mladi u EU, Zajednica Pape Ivana XXIII i ANST 1700 te Nastavnim zavodom za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije.

S Nastavnim zavodom za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije, Službom za mentalno zdravlje smo, uz Centar za pružanje usluga u zajednici Split i Domom za djecu Maestral, surađivali i u provedbi preventivnih programa na selektivnoj i indiciranoj razini.

U provedbi preventivnih programa na univerzalnoj razini surađivali smo s dosadašnjim partnerima i suradnicima - osnovnim i srednjim školama na području Splitsko-dalmatinske županije: OŠ Brda, OŠ Mertojak, OŠ Pujan-ki, Obrtna tehnička škola Split, Komercijalno-trgovačka škola Split, Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju Split. Slijedom dosadašnje dobre partnerske i međusektorske suradnje uspostavili smo partnerske i suradničke odnose i s nekoliko novih škola: OŠ Kralja Zvonimira, Seget Donji, Gradi-teljsko-geodetska tehnička škola Split, III. Gimnazija Split, Srednja škola Brač, Gimnazijski kolegij „Kraljica Jelena“.

Unutar sektora, osim već navedenih udruga Mladi u EU, Zajednice Pape Ivana XXIII, ANST 1700 i Osmijeh, nastavili smo partnerstvo i suradnju s Mrežom mladih Hrvatske i Ženskom sobom iz Zagreba, udrugom Kreativ-
ne adaptacije iz Zadra te udrugama iz grada Splita i Splitsko-dalmatinske županije – Info zonom, Klubom mladih Split, Udrugom Most, Socijalnom zadrugom Vita Anst, Udrugom dragovoljaca Domovinskog rata HRM, Lions Clubom Split, Udrugom MI, Volonterskim centrom Split, ROMB, Ma-vena – 36 njenih čuda, SKAC, Domine te Zlatna vrata.

Komunicirali smo i surađivali s državnim institucijama: Uredom za suz-
bijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske; Središnjom službom Hrvatskog zavoda za zapošljavanje; Ministarstvom znanosti i obrazovanja; Ministarstvom zdravstva; Ministarstvom za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku; Ministarstvom pravosuđa te Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva.

Infrastruktura

Liga je zakupac poslovnog prostora u vlasništvu Grada Splita, površine 54,51 m², za koji plaćamo mjesečnu najamninu od 681,25 kn. Tehničku opremu s kojom raspolažemo čine: 6 osobnih računala, 3 prijenosna računala, 3 printera, 2 skenera, 2 projektora i platno, 2 fotoaparata, 1 kamera, 6 radnih stolova s pripadajućim sjedećim mjestima, 3 telefona svaki sa zasebnom telefonskom linijom, 1 faks, 6 uredskih ormara.

Dugotrajan infrastrukturni problem je nedostatak prostora za provedbu grupnih aktivnosti stoga nam za tu namjenu prostor ustupaju, bez naknade, Udruga dragovoljaca HRM iz Domovinskog rata koja djeluje na istoj adresi i istom katu te Lions klub Split. Također, po povlaštenoj cijeni za udruge, koristili smo prostor GK Spinut za potrebe održavanja edukacija stručnjaka.

Izdavaštvo

Od osnutka Lige izdavaštvo je jedna od prioriternih djelatnosti. Tijekom godina izdali smo brojne naslove iz područja preventivne znanosti i socijalnog uključivanja poput: Avanturizam roditeljstva (1999.); Izazov je biti učitelj (2002.); Biti djetetu blizu (2006.); KAKO – kreativnim aktivnostima kreiramo odgoj (2006.); Izvucimo zlostavljanje iz sjene (2008.); Bumerang odgoja (2009.); Socijalno poduzetništvo (2009.), Promjena (2011.); Aktivno tražim posao (2011.); Ovisnosti u zajednici (2012.); Botun (2014.); Roditeljstvo je dvosmjernan odnos (2015.) te brojne brošure.

U 2017. godini izdali smo drugo izdanje priručnika za bivše osuđenike „Restart – ponovno na tržištu rada“. Svrha priručnika je omogućiti korisnicima pristup svim važnim informacijama o pravima i obvezama na slobodi, i to iz područja zdravstvene zaštite, socijalnih prava (novčane naknade, usluge psihosocijalne podrške i sl.) te prava na prekvalifikaciju, doškoloavanje, rad i (samo)zapošljavanje.

Restart!

PRIRUČNIK ZA OSTVARIVANJE
SOCIJALNIH I RADNIH PRAVA
PO IZLASKU NA SLOBODU

Povodom desete godišnjice Liginog volonterskog programa za mlade izdali smo brošuru „VOLontIraM“, čiji je cilj predstaviti jedan od volonterskih programa potencijalnim volonterima/kama, ali i široj javnosti kao primjer desetogodišnje dobre prakse volontiranja mladih.

Problematika roditeljstva iz zatvora gotovo da i nije prepoznata u našem društvu. Svakom djetetu čiji je roditelj u zatvoru treba pomoć kako bi shvatilo da kazna i odgovornost roditelja za loše ponašanje ne znači da je i ono kažnjeno, stoga smo izdali brošuru „Zaštitimo prava djece čiji su roditelji u zatvoru” kako bi služila kao podsjetnik da je važan angažman svih nas da se svako dijete čiji je roditelj u zatvoru osjeća manje usamljeno, izolirano i diskriminirano.

ZAŠTITIMO PRAVA DJECE ČIJI SU RODITELJI U ZATVORU

Brošura „Zaštitimo prava djece čiji su roditelji u zatvoru“

Programi i projekti

Liga djeluje u četiri programska područja. Svake godine provodimo oko 10 projekata s područja prevencije rizičnih ponašanja, socijalnog uključivanja te razvoja volonterstva. Kroz Liginе programe je tijekom dvadeset godina prošlo više od 50 000 korisnika.

PREVENCIJA RIZIČNIH PONAŠANJA · sinergija obitelji, škole i zajednice

Ovaj program usmjeren je na roditelje, djecu, mlade, stručne suradnike i djelatnike u odgojno-obrazovnim i ustanovama socijalne skrbi, djelatnike i članove drugih organizacija civilnog društva, donositelje odluka na lokalnoj i nacionalnoj razini te na sveukupnu javnost. Ovim programom djelujemo na smanjenje incidencije ovisničkih, nasilničkih i delikventnih ponašanja u zajednici kroz implementaciju preventivnih programa koji uključuju obitelj, školu i zajednicu. Liga je od 2012. godine licencirana provoditi program *Drugs in the Schools: preventing Substance Abuse*; Center for Civil education, California USA. Kroz cikluse edukativnih radionica mladi stječu potrebna znanja o štetnim učincima ovisničkih sredstava te kroz trening životnih vještina razvijaju komunikacijske, socijalne i prezentacijske vještine. Na ovaj način mladi razvijaju samopouzdanje, samopoštovanje, asertivnost te su kompetentni stečena znanja prenijeti vršnjacima. Razvijanjem nenasilne komunikacije preveniramo međuvršnjačko nasilje te nasilje u bliskim vezama mladih. Kroz navedeno programsko područje pokrećemo brojne inovativne pristupe koji odgovaraju na nove potrebe korisnika. Multidisciplinarnim pristupom jačamo socijalne vještine mladih te ih potičemo na razvijanje kritičkoga stava. Kroz navedeno programsko područje pružamo usluge roditeljima kojima je potrebna podrška zbog narušenog odnosa s djecom, zbog rizičnog ponašanja djece kao i onima koji se ne suočavaju s poteškoćama u odgoju, ali žele saznati više o odgovornom i učinkovitim roditeljstvu. Roditeljima se pruža mogućnost individualnog savjetovanja, grupnog rada u radionicama te mogu sudjelovati u javnim tribinama, predavanjima i sl. Stručnim suradnicima se pruža mogućnost trajnog usavršavanja u edukacijskim ciklusima po specifičnim temama.

U sklopu ovog programskog područja u 2017. godini provodili smo sljedeće projekte i postigli sljedeće rezultate:

Može i drugačije

Cilj projekta je sustavno i kontinuirano međusektorsko provođenje programa prevencije nasilja nad i među mladima u sustavu socijalne skrbi kroz edukaciju o metodama nenasilnog rješavanja sukoba, a u skladu sa strateškim dokumentima. Ciljani korisnici projekta su mladi koji su u institucionalnom tretmanu Centra za pružanje usluga u zajednici Split koji pokazuju značajnu uključenost i izloženost vršnjačkom nasilju. Aktivnosti projekta obuhvaćaju trening socijalnih vještina s elementima komunikacijskih vještina i poticanja razvoja emocionalne i socijalne inteligencije te individualno savjetovanje kojem je cilj da korisnici dobiju kvalitetne preporuke za oblikovanje konstruktivnih ponašanja.

Projekt se počeo provoditi u listopadu, 2017. te su do kraja godine:

- održane 4 radionice Treninga životnih vještina; sudjelovalo 11 mladih korisnika Centra za pružanje usluga u zajednici Split; radi se na unaprjeđenju socijalnih i komunikacijskih vještina.

Trening životnih vještina u Centru za pružanje usluga u zajednici Split

EMA – edukacija mladih edukatora

U 2017. godini projekt EMA–edukacija mladih edukatora je zadovoljio EDPQS standarde — Europske standarde kvalitete u području prevencije ovisnosti, kao jedan od ukupno dva nacionalna projekta koji zadovoljavaju navedene standarde. S obzirom na pozitivno iskustvo i zadovoljavajuće rezultate model služi kao primjer dobre prakse i za neke buduće inicijative. Partner u provedbi projekta je OŠ Brda, u kojoj godinama djelujemo kao dio školskog preventivnog programa. U sklopu projekta surađivali smo i s OŠ Pujanki, OŠ „Kralja Zvonimira“ Seget Donji te PK POŠK-om.

Tijekom 2017. godine provedene su sljedeće aktivnosti:

- Ligin tim vršnjaka edukatora kontinuirano se okuplja i razvija osobne kompetencije; projektom obuhvaćeno 43 volontera/ke;
- održana 21 preventivna radionica u Osnovnoj školi „Brda“ i 20 preventivnih radionica u Osnovnoj školi „Pujanki“; obuhvaćeno 258 učenika/-ica i razrednika/-ica OŠ Brda te 304 učenika/-ica OŠ Pujanki;
- održano predavanje za roditelje učenika viših razreda Osnovne škole „Kralja Zvonimira“ Seget Donji, unaprijeđena roditeljska znanja o obiteljskoj dinamici, komunikaciji, roditeljskom nadzoru i etiologiji ovisničkih ponašanja; sudjelovalo 5 roditelja;
- održano predavanje za polaznike PK „POŠK“, unaprijeđenja znanja o etiologiji ovisničkih ponašanja; sudjelovalo 29 korisnika;
- pružene usluge individualnog savjetovanja za najmanje 50 korisnika/ca; korisnici/ce stekli potrebna znanja za prevladavanje kriznih situacija i dobili preporuke za oblikovanje ponašanja koja vode do konstruktivnih ponašanja i kvalitetne komunikacije; potrebne vještine se svjesno i kontinuirano usavršavaju, što pomaže u rješavanju problema i potiče pojedince da iskoriste svoje potencijale;
- izrađeno evaluacijsko izvješće, dobivene smjernice za daljnji rad.

ema

Edukacija mladih edukatora

*“Učenje je
otkriće da je
nešto moguće”*
—Fritz Perls

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za suzbijanje
zlouporabe droga

Preventivne radionice u OŠ Brda

Mogu, hoću, djelujem

Cilj projekta je razvoj lokalne mreže ključnih dionika u provedbi preventivnih programa na selektivnoj i indiciranoj razini kroz intenzivnije povezivanje subjekata, unaprjeđenje kapaciteta djelatnika socijalnih i zdravstvenih ustanova te provedbu ciljanih preventivnih intervencija s korisnicima.

Partneri u provedbi projekta su: Centar za pružanje usluga u zajednici Split, Dom za djecu Maestral i Služba za mentalno zdravlje Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije. Korisnici su mladi u institucionalnom tretmanu Centra za pružanje usluga u zajednici Split, Doma za djecu Maestral te mladi uključeni u individualni tretman Službe za mentalno zdravlje Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije. Prosječna dob korisnika/ica je 16 godina; najmlađi/a ima 14 godina, a najstariji/a ima 18 godina. Većina korisnika/ica su iz Splita i okolice, ostali su iz raznih područja cijele Hrvatske.

Tijekom 2017. godine provedene su sljedeće aktivnosti:

- pruženo individualno savjetovanje za najmanje 50 osoba; korisnici stekli potrebna znanja za prevladavanje kriznih situacija i dobili preporuke za oblikovanje ponašanja koja vode do konstruktivnih ponašanja i kvalitetne komunikacije; potrebne vještine se svjesno i kontinuirano usavršavaju, što pomaže u rješavanju problema i potiče pojedince da iskoriste svoje potencijale;
- održane 43 radionice Treninga životnih vještina; u Centru za pružanje usluga u zajednici Split – 37 radionica (muški odjel – 22 radionice; ženski odjel – 15 radionica (obuhvaćeno 37 osoba, od čega je 33 mladih i 4 odgajatelja/ica) i u Domu za djecu Maestral (podružnica „Miljenko i Dobrila“ Kaštel Lukšić) održano 6 radionica (obuhvaćeno 7 mladih); unaprijeđene komunikacijske i prezentacijske vještine, unaprijeđena slika o sebi, ojačano samopoštovanje; povećani kapaciteti za odolijevanje vršnjačkom pritisku; visoka motivacija i kohezija grupe; ostvaren kontinuitet sudjelovanja na radionicama; poboljšana kvaliteta života djece i mladih u domovima;

Filmske večeri u Centru za pružanje usluga u zajednici Split

- održano 12 radionica Informiranja i edukacije o legalnim i ilegalnim psihoaktivnim sredstvima u Centru za pružanje usluga u zajednici Split (muški odjel – 4 radionice; ženski odjel – 1 radionica; mješovita grupa – 6 radionica); obuhvaćeno 22 mladih; u Domu za djecu Maestral (podružnica „Miljenko i Dobrila“ Kaštel Lukšić) održana 1 radionica; obuhvaćeno 4 mladih; povećana razina znanja o štetnosti droga i sredstava ovisnosti; poboljšana kvaliteta života djece i mladih u domovima;
- održane 4 Filmske večeri – projekcije filmova u Centru za pružanje usluga u zajednici Split; sudjelovalo 32 mladih, među kojima su korisnici iz Centra i Ligini volonteri; poboljšana kvaliteta života djece i mladih u domovima, kroz novu aktivnost ustanove; povećana grupna kohezija među korisnicima i volonterima te poboljšan odnos odgajatelja i djece;

- 3 mlade osobe iz ciljane skupine priključile su se Liginom volonterskom timu; prati ih i mentorira Ligin stručni tim, koordinatorica volontera i dugogodišnji punoljetni volonteri;
- organiziran nagradni izlet u Zadvarje i paintball za korisnike/ce, odgajateljice i voditeljice radionica; sudjelovalo 20 osoba, ojačana grupna kohezija i timski duh među korisnicima i stručnjacima koji rade s njima;
- provedena edukacija za stručnjake pomagačkih zanimanja „Prorada otpora“, sudjelovalo 12 osoba koje rade s mladima;
- održano 7 supervizijskih sastanka; procijenjeni kapaciteti i razina stručnog rada tima, unaprijeđena znanja za daljnji rad;
- održani redoviti sastanci projektnog tima, unaprijeđena razina suradnje, doneseni zajednički zaključci o potrebnim budućim intervencijama, sustav prevencije ovisnosti kontinuirano se unaprijeđuje.

Naljepnica "Mogu, hoću, djelujem"

Ljubav ne boli

U partnerstvu s Obrtnom tehničkom školom, Komercijalno-trgovačkom školom Split i udrugom Ženska soba – centar za seksualna prava iz Zagreba proveli smo projekt prevencije nasilja u bliskim vezama mladih pod nazivom „Ljubav ne boli“. Svrha projekta je smanjenje pojavnosti nasilničkih ponašanja u partnerskim vezama među mladima, kreiranjem i sustavnom provedbom programa prevencije nasilja, u suradnji s mrežom ključnih dionika u zajednici.

Projekt se počeo provoditi 2016., a tijekom 2017. postigli smo sljedeće rezultate:

- održana dodatna radionica u Komercijalno-trgovačkoj školi Split na temu grupne kohezije s ciljem intervencije zbog poteškoća primijećenih od strane stručne službe, sudjelovalo 24 učenika;
- održana dvodnevna edukacija Osvještavanje o seksualnosti i rad s mladima – napredni trening; 8 korisnica, djelatnice Lige, partnerskih organizacija, ustanova u sustavu socijalne skrbi i ostalih suradničkih organizacija educirane za kvalitetniju komunikaciju i pružanje podrške za rad na temama vezanim za seksualnost i prevenciju seksualnog nasilja. Korisnice osvijestile vlastite stavove o seksualnosti, osposobljenje za komunikaciju o seksualnosti s mladima;
- održano 14 radionica Treninga životnih vještina uz mentoriranje postojećih vršnjaka edukatora, ukupno obuhvaćeno 32 mladih;
- kreirana i provedena javna kampanja o nasilju u vezama mladih na Facebooku, javnost osviještena o problemu nasilničkog ponašanja u mladenačkim vezama;
- održan okrugli stol na temu “Od nasilja u partnerskim odnosima mladih do obiteljskog nasilja”; sudjelovalo 13 sudionika; predstavljene projektne aktivnosti, razmijenjena mišljenja i stavovi o navedenoj problematici, predstavljeni modeli suradnje prisutnih dionika;

- održano 10 modula NLP praktičarskog treninga; zbog velikog interesa formirane dvije skupine - jedna u Splitu, druga u Šibeniku; obuhvaćeno ukupno 30 sudionika/ca iz Lige za prevenciju ovisnosti, obrazovnih ustanova, ustanova socijalne skrbi i pravosudnih ustanova;
- pružene savjetodavne usluge za 10 korisnika/ca, korisnici/-e stekli/-e potrebna znanja oblikovanja ponašanja koja vode do konstruktivnih ponašanja i kvalitetne komunikacije.

Edukacija Osvještavanje o seksualnosti i rad s mladima - napredni trening

Birajte roditeljske bitke

Projektom se želi unaprijediti sustav zaštite prava djece čiji je jedan roditelj na odsluženju zatvorske kazne. Polazeći prioritarno od najboljeg djetetovog interesa te sumirajući sve izazove i rizike u kojima se nalaze djeca čiji je jedan roditelj na odsluženju zatvorske kazne, procijenili smo da je najbolji način zaštite prava i interesa djeteta ulaganje u roditeljske kompetencije njihovih roditelja, pružanje individualne i obiteljske podrške za oba roditelja u fazi pripreme za izlazak iz zatvora i u post penalnom razdoblju. Uspostavom partnerstva kroz provedbu projekta, uključivanjem novih dionika tijekom provedbe projekta te povezivanjem različitih sustava, pravosudnog i sustava socijalne skrbi, postiže se sinergijski učinak u procjeni stanja i potreba te kreiranju i implementaciji inovativnih i adekvatnih mogućih rješenja za ovu ciljnu skupinu.

Okrugli stol i predstavljanje brošure Zaštitimo prava djece čiji su roditelji u zatvoru

U tu svrhu proveli smo niz aktivnosti kojima smo doprinijeli prepoznavanju ovog problema i aktiviranju ključnih dionika i subjekata čija je zadaća i odgovornost odgovoriti na zahtjeve posebno osjetljivih skupina:

- proveden ciklus od 12 modularnih radionica, dinamikom jednom tjedno u trajanju 1,5 sat; uključeno 9 korisnika; održano 18 sati treninga jačanja roditeljskih vještina; trening jačanja roditeljskih kompetencija uspješno završilo 5 korisnika;
- individualnim i obiteljskim savjetovanjem obuhvaćeno je 14 osoba;
- održana predstava za roditelje u zatvoru i njihovu djecu; na predstavi je prisustvovalo 10 djece u pratnji 10 članova obitelji;
- organiziran okrugli stol na temu zaštite prava djece čiji su roditelji u zatvoru, predstavljani su rezultati i budući ciljevi rada, promovirana je brošura "Zaštitimo prava djece čiji su roditelji u zatvoru"; sudjelovalo 15 stručnjaka/inja iz odgojno-obrazovnih institucija i organizacija civilnog društva.

Socijalno uključivanje - sprečavanje, prepoznavanje i rješavanje problema pojedinaca, obitelji i skupina

Socijalne usluge su sve aktivnosti, mjere i programi namijenjeni sprečavanju, prepoznavanju i rješavanju problema i poteškoća pojedinaca, obitelji, skupina i zajednica te poboljšanju njihovog života u zajednici. Pružaju se korisnicima u njihovim obiteljima i zajednicama kao izvaninstitucionalne usluge ili kao institucionalne usluge koje se ostvaruju smještanjem korisnika u domove socijalne skrbi. Prema dokumentu Vijeća Europe (2007) „Integrirane socijalne usluge u Europi”, socijalne usluge “obuhvaćaju sve usluge: (a) za koje se smatra da su od posebne važnosti za društvo u cijelosti i (b) pri čemu osobna interakcija pružatelja i korisnika ima ključnu ulogu“. Ovaj program uključuje pružanje socijalnih usluga obiteljima, djeci i mladima s problemima u ponašanju, djeci i mladima bez odgovarajuće roditeljske skrbi, nezaposlenim mladima, dugotrajno nezaposlenima i socijalno isključenim osobama. U sklopu ovog programskog područja pru-

žamo sljedeće usluge: individualno i obiteljsko savjetovanje, individualni i obiteljski tretman, grupni rad u radionicama, grupe samopomoći, pomoć u učenju, pomoć u organiziranju slobodnog vremena, pružanje informacija o prilikama na tržištu rada i mogućnostima (samo)zapošljavanja, individualno mentoriranje za aktivno uključivanje na tržište rada, modularni trening komunikacijskih i prezentacijskih vještina, usluge radno okupacijske terapije te edukacije u praktičnim radnim vještinama i sl. U sklopu ovog programa razvijamo društveno/socijalno poduzetništvo kao potporu razvoju socijalnih usluga.

Restart – resocijalizacijom do prevencije

Opći cilj projekta je smanjenje rizika od siromaštva i socijalne isključenosti bivših zatvorenika na području Splitsko-dalmatinske i Šibensko-kninske županije te unaprjeđenje njihovih osobnih kapaciteta u svrhu lakše društvene integracije. Izravni korisnici ovog projekta su zatvorenici i bivši zatvorenici nakon izvršenja zatvorske kazne. Obuhvaćeni su individualnim mentoriranjem i obiteljskim savjetovanjem, treningom razvoja osobnih kompetencija, treningom za (samo)zapošljavanje, osnovnom informatičkom edukacijom, radno okupacijskom terapijom. Direktni korisnici su i obitelji osoba izašlih iz zatvorskog sustava, roditelji, partneri/ce, supruge/zi, djeca, a obuhvaćeni su obiteljskim savjetovanjem.

Projekt smo proveli na području Splitsko-dalmatinske i Šibensko-kninske županije u partnerstvu sa Centrom za socijalnu skrb Split, Udrugom mladih Mladi u EU te udrugom ANST 1700.

Osim dionika s kojima je uspostavljena suradnja tijekom prve godine provedbe projekta CZSS Šibenik, HZZ Split, HZZ Šibenik, CISOK Split i Šibenik, Probacijski ured Split, Probacijski ured Zadar, Kaznionica i zatvor u Šibeniku, Zatvor u Splitu, Zajednicom Pape Ivana XXIII, Državnim odvjetništvom u Splitu i drugima, tijekom 2017. uspostavljena je suradnja i s Gradom Splitom, Gradom Šibenikom, Udrugom za razvoj poduzetništva PRIMA,

Učilištem Libar iz Šibenika, a u svrhu razvoja novih projektnih ideja kojima bi se doprinijelo realizaciji projektnih ciljeva. Konkretno suradnja je uspostavljena u područjima koji se tiču obrazovanja, poticanja zapošljavanja posebnih skupine te stambenog zbrinjavanja u postpenalnom razdoblju. Uspostavili smo suradnju i s Udrugom Osmijeh iz Čakovca u svrhu izrade plana postpenalnog prihvata za jednog korisnika s područja varaždinske županije, a koji je tijekom godine otpušten nakon dugogodišnje kazne.

Plakat projekta
"Restart! - ponovno se pokreni"

Restart!

Možete izabrati koje od navedenih usluga su li potrošile ili koristiti sve ponudjene usluge radi se individualno i u malim grupama do 5 polaznika.

KONTAKTIRATI NAS MOŽEŠ:

U SPLITU
Liga za prevenciju ovisnosti
Bana Josipa Jelačića 4/1
TEL. 021 319 986 i 021 314 413, liga@liga.hr
svaki radni dan 8:00–18:00 sati
Probacijski ured Split
Klovičeva 16A
TEL. 021 372 095

U ŠIBENIKU
Udruga Mladi u eu
Kralja Zvonimira 42
TEL. 022 212 834, info@mladi-eu.hr
svaki radni dan 8:30–18:30 sati

U ZADRU
Probacijski ured Zadar
Jakše Čedomira Čučke 3
TEL. 023 351 415

NOSTELI
Logo of Liga za prevenciju ovisnosti

PARTNERI
Centar za socijalnu skrb Split
ANST

SURADNICI
Ministarstvo pravosuđa RH, Probacijski ured Split, Probacijski ured Zadar
HZZ Područni ured Šibenik
Socijalna zadruga VITA-ANST

INFORMIRANJE O PRAVIMA I OBEZAMA PO STJECANJU SLOBODE

POMOĆ U TRAŽENJU ZAPOSLENJA
Izrada zamožbe i životopisa, korištenje interneta i telefona u svrhu traženja posla, informiranje o mogućnostima lakšeg zapošljavanja, informiranje o mogućnostima samozapošljavanja...

INDIVIDUALNO I OBITELJSKO SAVJETOVANJE

OSNOVNU INFORMATIČKU EDUKACIJU
Pretraživanje interneta, e-mail komunikacij, Word-pisanje teksta u elektronskom dokumentu

UNAPRIJEĐENJE OSOBNIH POTENCIJALA
Motivacija, samopouzdanje, samopoštovanje, komunikacijske i prezentacijske vještine

RADNO OKUPACIJSKU TERAPIJU
Organizacija slobodnog vremena, izrada suvenira od drva, keramike, stakla, izrada okvira za slike...

RADNU PRAKSU U SOCIJALNOJ ZADRUZI
Sudjelovanje u proizvodnji i prodaji proizvoda socijalne zadruge VITA-ANST

Provedbu i provedbu projekta RESTART! realiziraju članovi do prevencije omogućuje je

UKLJUČI SE I OSTANI SLOBODAN/NA!

U sklopu provedbe projekta tijekom 2017. ostvarili smo sljedeće rezultate:

- dizajniran i tiskan promidžbeni materijal – 50 plakata, 1600 letaka, 100 šalica, 100 upaljača, 100 fascikli, 300 blokova;
- održano 16 sastanaka s ključnim dionicima;
- u individualno mentoriranje i obiteljsko savjetovanje uključeno 19 osoba;
- održana 2 ciklusa od 12 modularnih radionica u Kaznionici i zatvoru u Šibeniku u trajanju od 24 sata, a u Zatvoru u Splitu u trajanju od 18 sati; radionice u Šibeniku je pohađalo 12 korisnika, a 6 ih je uspješno završilo trening; radionice u Splitu je pohađalo 10 korisnika, a 5 je uspješno završilo trening i dobilo potvrdu o pohađanju;
- u provedene aktivnosti bila su uključena 22 korisnika;
- grupa od 10 polaznika u Kaznionici i zatvoru u Šibeniku uspješno je završila trening (samo)zapošljavanja;
- grupa od 5 polaznika pohađala je informatičku edukaciju u Splitu, grupa od 5 polaznika u Šibensko-kninskoj županiji završila je uspješno informatičku edukaciju;
- 9 korisnika/ca bilo je uključeno u dnevni program radno okupacijske terapije;
- 3 korisnika uključena u radnu praksu, od čega 1 u radionici za izradu okvira za slike, 1 u promociji proizvoda, 1 u održavanju računala i web stranice;
- 2 korisnika tijekom traženja zaposlenja koristili materijalne i stručne resurse Lige (mentoriranje);
- u Splitu i Šibeniku održano po 12 modula NLP praktičarskog treninga te je ukupno 25 sudionika uspješno završilo praktičarski NLP trening i steklo diplomu NLP praktičara;
- okrugli stol na temu „Postpenalni prihvata u SDŽ- što imamo, što nedostaje?” održan je u prostoru CISOK Split; bilo je prisutno 19 sudionika/ca predstavnika 12 partnerskih i suradničkih organizacija te ostalih dionika;
- prilozi o projektu objavljeni na web stranicama i društvenim mrežama nositelja i partnera u projektu, distribuiran promidžbeni materijal u partnerskim i suradničkim organizacijama, kaznenim ustanovama, terapijskim zajednicama, obrazovnim i ustanovama socijalne skrbi, tijelima državne uprave i lokalne samouprave.

Novi Level

Kroz projekt su rehabilitirani ovisnici u zatvorskom sustavu i sustavu izvanbolničkog liječenja informirani i motivirani za aktivno uključivanje u Projekt resocijalizacije Vlade RH. Uključivanje korisnika u projektne aktivnosti otvorilo je prostore u kojima su ovisnici osnažili osobne kapacitete za održavanje apstinencije. Jačanje obrazovnih i profesionalnih kompetencija za tržište rada preduvjet je njihove veće zapošljivosti.

Ovakav tip aktivnog sudjelovanja ima značajne i dugoročne učinke jer se korisnici lakše uključuju u zajednicu. Nadalje, osigurani su preduvjeti za razvijanje i unaprjeđenje zaštićene baze podataka korisnika projekta koja će doprinijeti boljem praćenju broja uključenih i njihovog stanja. Dugoročno se postiže veća senzibilizacija poslodavaca za zapošljavanje liječenih ovisnika, ali i cjelokupne zajednice kroz inovativne metode informiranja i komunikacije s potencijalnim poslodavcima putem poslovne društvene mreže s anonimnim profilima raspoloživih kandidata za zapošljavanje i informacijama o mjerama aktivne politike zapošljavanja koje se na njih odnose.

S tim u skladu, u 2017. smo proveli sljedeće aktivnosti.

- održano 19 sastanaka s partnerima i ključnim dionicima;
- dizajniran i tiskan promidžbeni materijal – 165 majica, 70 plakata, 5000 letaka, 100 upaljača te 250 magneta; promotivni materijal distribuiran je u penalnim, pravosudnim i ustanovama socijalne skrbi kao i organizacijama civilnog društva;
- održana jedna info radionica u Kaznionici i zatvoru u Šibeniku od strane nositelja projekta te 4 informativne radionice o mjerama iz Projekta resocijalizacije Vlade RH u Zatvoru u Splitu i Kaznionici i zatvoru u Šibeniku, što je delegirano suradničkoj organizaciji; sudjelovalo ukupno 40 zatvorenika ovisnika;

Liga za
prevenciju
ovisnosti

Više informacija možeš dobiti u:

Bana Josipa Jelačića 4, 21000 Split
www.liga.hr, liga@liga.hr
www.facebook.com/prevencijasplit
URED tel: 021 314 412, fax: 021 314 413
SAVJETOVALIŠTE: 021 346 966

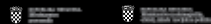
Nudimo ti priliku da
unaprijediš osobne
potencijale na osobnom
i poslovnom planu.

Prekvalifikacija,
doškovanje, zapošljavanje,
samozapošljavanje....

Informiraj se, aktiviraj se,
prihvati postojeće
i stvaraj nove prilike.

**Prijedi na
Novi level!**

Uključi se u Projekt
resocijalizacije ovisnika/ca
Vlade RH.

Plakat "Novi level"

- u pripremu postpenalnog prihvata uključeno 15 zatvorenika; u kratki program resocijalizacije bilo je uključeno 4 zatvorenika;
- održana u Splitu i Šibeniku 2 ciklusa Treninga prevencije relapsa od 12 modularnih radionica, 24 sata (Šibenik) i 18 sati (Split) po ciklusu; radionice je pohađalo 9 korisnika iz Zatvora u Splitu i 8 korisnika iz Zatvora i Kazni-onice u Šibeniku; 8 polaznika u Splitu te 6 polaznika u Šibeniku dobilo je potvrdu o uspješno završenom Treningu (ukupno 14 polaznika);
- za svaku od 12 modularnih radionica prevencije relapsa provedena je i obrađena evaluacija metodom upitnika te po završetku ciklusa finalna;
- provedene su radionice treninga za (samo)zapošljavanje, sudjelovalo 5 korisnika;
- u program radno okupacijske terapije bilo je uključeno 7 korisnika, od kojih se 4 zadržalo u programu, 3 korisnika su bila uključena u radnu praksu
- 1 u radionici za izradu okvira za slike, 1 u promociji proizvoda, 1 u održavanju u računala i web stranice;
- održano 10 modula NLP praktičarskog treninga; zbog velikog interesa formirane dvije skupine - jedna u Splitu, druga u Šibeniku; obuhvaćeno ukupno 30 sudionika/ca iz Lige za prevenciju ovisnosti, obrazovnih ustanova, ustanova socijalne skrbi i pravosudnih ustanova;
- u individualno mentoriranje i obiteljsko savjetovanje bilo je uključeno 29 osoba pruženo je ukupno 261 sati individualnog i obiteljskog savjetovanja;
- kreirana je platforma poslovne društvene mreže <http://zaposljam-se.com/> s anonimnim profilima slobodnih kandidata za zapošljavanje/rehabilitiranih ovisnika, sa završetkom prve godine provedbe kreće se u promociju platforme; do sada su uključene HGK i HZZ te je dogovoren model komunikacije s poslodavcima.

Obrazovanje u zatvorskom sustavu - pravo i prilika

Cilj programa je omogućiti obrazovanje/osposobljavanje zatvorenika na izdržavanju zatvorske kazne za deficitarna zanimanja na tržištu rada. Nastavak obrazovanja predviđa se pojedinačnim programom izvršavanja kazne zatvora, a zatvorenike se potiče na završavanje započetog obrazovanja u cilju lakše socijalne inkluzije po isteku kazne. Obrazovanje zatvorenika realizira se u suradnji s vanjskim obrazovnim ustanovama. Najčešće se radi o osposobljavanju za osnovne poslove u kojem je naglasak na praktičnom dijelu nastave što se upisuje u radnu knjižicu.

U 2017. provedene su sljedeće aktivnosti:

- održani sastanci s ključnim dionicima, partnerima i suradnicima u dvije županije, predstavnicima kaznenih ustanova u Splitu i Šibeniku;
- korisnici informirani i motivirani kroz 2 info motivacijske radionice; uključeni na prijedlog i po preporuci Službi tretmana;
- zdravstveni pregledi za zatvorenike kandidate za osposobljavanje, pre-kvalifikaciju i završavanje srednje škole iz Zatvora u Splitu i Kaznionice i zatvora u Šibeniku organizirani su u suradnji sa upravom Kaznionice te na preporuku Službe tretmana s ugovorenom liječnicom medicine rada - Poliklinika Petrović - ordinacija medicine rada u Splitu
- na temelju obavljenih pregleda i utvrđenih medicinskih indikacija od strane ugovorene zdravstvene ustanove dostavljene su Svjedodžbe o zdravstvenoj sposobnosti za sve zatvorenike-kandidate za osposobljavanje; ukupno je izdano 15 svjedodžbi o zdravstvenoj sposobnosti radnika;
- završili osposobljavanje za jednostavne poslove kuhara kroz 2 ciklusa za 2 korisničke skupine (7 korisnika) u Zatvoru u Splitu i te 2 korisničke skupine u Kaznionici i zatvoru u Šibeniku (6 korisnika);
- ukupno 13 zatvorenika završilo osposobljavanje, a još dvoje zatvorenika završava program prekvalifikacije/stjecanja srednje stručne spreme za zanimanje komercijalist za jednu osobu te za zanimanje kuhar za jednu osobu, obje na odsluženju kazne zatvora u Kaznionici i zatvoru u Šibeniku;
- izrađena je osnovna struktura web platforme putem koje će se poslodavci informirati o slobodnim kandidatima za posao - zaposljam-se.com

Pravo = prilika

OBRAZOVANJE U ZATVORSKOM SUSTAVU

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo
pravosuđa

Fascikla projekta "Pravo i prilika"

RAZVOJ VOLONTERSTVA

dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina

Volontiranje je dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti za dobrobit druge osobe ili za zajedničku dobrobit, a obavljaju ih osobe na način predviđen Zakonom o volonterstvu, bez postojanja uvjeta isplate novčane nagrade ili potraživanja druge imovinske koristi za obavljeno volontiranje (Zakon o volonterstvu NN 58/07, 22/13). Volonterski rad prepoznat je kao važan čimbenik društvenog razvoja te općeg poboljšanja kvalitete života.

Od početka djelovanja Lige volonteri, svojim specifičnim znanjima i vještinama, pružaju nezamjenjiv doprinos razvoju organizacije, kvaliteti i opsegu naših aktivnosti, a Liga im kontinuirano pruža edukativnu i razvojnu podršku. Ligine volonterske aktivnosti uključuju: vršnjačku edukaciju u sklopu koje mladi, kroz radionice, prenose specifična znanja o rizičnim ponašanjima svojim vršnjacima u osnovnim i srednjim školama, predavanja za javnost i roditelje, kreativan angažman u sklopu radno okupacijske terapije u krojačkoj radionici, sudjelovanje u brojnim volonterskim akcijama, sudjelovanje u osmišljavanju i provedbi kampanja, parlaonica i sl., pohađanje edukacija za volontere te redovitih sastanaka.

Volonterskim angažmanom Ligini volonteri doprinose prepoznatljivosti i prisutnosti Liginih programa u zajednici te sudjelujući u njima također stječu brojna nova znanja i vještine, šire vlastitu socijalnu mrežu, jačaju samopouzdanje i samopoštovanje, unaprjeđuju vlastite kreativne kapacitete, te, kroz sve navedeno, doprinose razvoju tolerantne, solidarne i uključive zajednice.

Rastemo

U partnerstvu sa Školom za dizajn, grafiku i održivu gradnju Split, Graditeljsko-geodetskom tehničkom školom Split, III. gimnazijom Split, Srednjom školom Brač, OŠ Trstenik te OŠ Mertojak proveli smo projekt Rastemo, čija je svrha doprinijeti većoj uključenosti mladih u volonterske programe i aktivnosti te na taj način poticati samoinicijativu, aktivizam i samoorganizaciju s ciljem povećanja građanskog angažmana mladih.

Tijekom 2017. proveli smo sljedeće aktivnosti:

- provedena edukacija za 71 budućeg volontera – edukatora kroz dva ciklusa od 10 poludnevnih radionica; unaprijeđene komunikacijske i prezentacijske vještine, naprijeđena slika o sebi, ojačano samopouzdanje, poboljšana kvaliteta života mladih, povećan broj aktivnih mladih, povećan broj volontera;

Parlaonica u Školi za dizajn, grafiku i održivu gradnju Split

- održano 17 sastanaka volontera; unaprijeđena grupna kohezija, unaprijeđena motivacija za volontiranje;
- održano 20 informativno-edukativnih radionica u svim drugim i trećim razredima Škole za dizajn, grafiku i održivu gradnju kroz dvije školske godine, 5 informativno edukativnih radionica u Graditeljsko – geodetskoj tehničkoj školi Split te 2 radionice u III. gimnaziji Split i 1 u Gimnazijskom kolegiju „Kraljica Jelena“; svaki razred obuhvaćen dvosatnom informativno-edukativnom radionicom na temu u dogovoru sa razrednicima i stručnim suradnicima, u skladu sa specifičnim potrebama škole; ukupno obuhvaćeno 480 učenika/ica te njihovih razrednika;
- održano 36 preventivnih radionica – 18 u OŠ Mertojak, 14 u OŠ Trstenik te 4 u Srednjoj školi Brač; 767 učenika/ica steklo uvid o rizičnim ponašanjima; volonteri poboljšali svoje komunikacijske i prezentacijske vještine;
- 20 mladih sudjelovalo je u organizaciji i provedbi 7 volonterskih akcija u lokalnoj zajednici: Međunarodni dan volontera, Humanitarno-promotivna akcija „A di si ti?!“, 20. dani volonterskog rada, Zdravlje je moj đir, Dani otvorenih vrata udruga – VOLontIram, Akcija očuvanja i promocije tradicionalnih igara i sportova, Inovativno>kreativno>dramatično>For Prove!;
- održana parlaonica na temu aktivnog građanstva/poticanja volonterstva s ciljem prevencije rizičnih ponašanja, unaprijeđena suradnja dionika na lokalnoj razini, povećana projektna vidljivost; na parlaonici sudjelovalo 58 sudionika.

Manufaktura zdravlja

Projekt psihosocijalnog osnaživanja dugotrajno nezaposlenih osoba kroz stjecanje vještina kreativnog izražavanja u radionici krojenja i šivanja. Aktivnosti se provode na principu radno okupacijske terapije. Povodom Dana žena održana je izložba cjelogodišnjeg rada radionice „Srce žene“ u Zlatnim vratima. Provedbu aktivnosti financirali smo vlastitim sredstvima.

UTJECAJ NA KREIRANJE JAVNIH POLITIKA

umrežavanje, okrugli stolovi, izdavaštvo, istraživanja, javne rasprave

Utjecaj na kreiranje javnih politika postizemo umrežavanjem i stvaranjem koalicija sa srodnim organizacijama. Utjecaj na kreiranje javnih politika ostvarujemo organiziranjem konferencija, okruglih stolova, javnih tribina, medijskim istupima, istraživanjima i objavom rezultata istraživanja, sudjelovanjem u javnim savjetovanjima i raspravama.

U svakom od naših projekata zastupljene su aktivnosti kojima želimo aktualizirati određenu problematiku te zajedničkim djelovanjem s ostalim dionicima doprinijeti rješavanju nastalih problema. Aktivna smo članica lokalne mreže pružatelja usluga u području prevencije zlouporabe droga kojom koordinira predsjednica Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga SDŽ i predstavnica CZSS Split. Osnovni cilj mreže „Zajedno smo jači“ je što bolja međusektorska suradnja između institucija koje se u sklopu svoga djelovanja bave maloljetnicima i mlađim punoljetnicima koji imaju problema povezanih sa zlouporabom droga.

U sklopu ovog programskog područja Liga provodi aktivnosti kontinuirano prateći situacije, potrebe i aktualnosti te uključujući se u sva događanja i procedure kojima možemo utjecati na kreiranje poticajnog okruženja za provedbu aktivnosti i intervencija iz programskih područja kojima se bavimo.

U procesu kreiranja javnih politika u 2017. sudjelovali smo:

- u izradi Nacrta prijedloga županijskog sustava ranog upozoravanja u slučaju pojave novih psihoaktivnih tvari;
- u radnoj skupini za izradu Smjernica za sigurnije noćno okruženje i glazbene festivale, nositelj Ured za suzbijanje zlouporabe droga Vlade RH;
- u javnom savjetovanju na prijedlog natječaja „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za podršku učinkovitoj resocijalizaciji i reintegraciji počinitelja kaznenih djela u društvenu zajednicu“ – prijedlog je usvojen;
- u evaluaciji Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droga 2012. – 2017.;
- u savjetovanju o novoj Nacionalnoj strategiji za mlade;
- u suradnji s Mrežom mladih Hrvatske aktivno smo sudjelovali u provedbi strukturiranog dijaloga s mladima;
- potaknuli i zastupali 21 OCD u javnom savjetovanju o nacrtu Uredbe o raspodjeli lutrijskih sredstava za 2018. godinu;
- u javnom savjetovanju o Strategiji razvoja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva;
- organizirali smo okrugli stol na temu zaštite prava djece čiji su roditelji u zatvoru, predstavljani su rezultati i budući ciljevi rada, promovirana je brošura “Zaštitimo prava djece čiji su roditelji u zatvoru”; sudjelovalo 15 stručnjaka/inja iz odgojno-obrazovnih institucija i organizacija civilnog društva;
- organizirali smo okrugli stol na temu “Od nasilja u partnerskim odnosima mladih do obiteljskog nasilja”; sudjelovalo ukupno 8 predstavnika partnerskih i suradničkih organizacija te ostalih projektnih dionika;
- organizirali smo okrugli stol “Postpenalni prihvat u Splitsko-dalmatinskoj županiji -što imamo, što nedostaje?” javno predstavljeni rezultati projekta, uz sudjelovanje 19 stručnjaka unaprijeđena je suradnja dionika na lokalnoj razini, doneseni zaključci o potrebama i mogućnostima daljnje implementacije i diseminacije modela;

Korisnici/e u 2017. u brojkama.

U 2017. godini obuhvatili smo 291 korisnika više nego u 2016. godini.

	Broj djece (do 14. g.)		
	Ž	M	Σ
izravni	603	675	1278

	Broj mladih (15.–30.g.)		
	Ž	M	Σ
izravni	364	382	746

	Broj odraslih (od 31. g.)		
	Ž	M	Σ
izravni	182	101	283

Ukupno
2307

Liga u medijima 2017.

Naš rad tijekom 2017. pratile su radijske postaje: Radio Split, Radio Dalmacija, Radio Sunce, te TV postaje TV Jadran i TV Mreža. Pratili su nas i tiskani mediji i elektronski portali: Slobodna Dalmacija, Dalmacijanews, Info Zona, Dalmacija plus, Tris itd. Putem web stranice www.liga.hr smo objavljivali informacije o projektnim aktivnostima Korištena je i Facebook stranica Liga Prevencija Split putem koje su objavljene fotografije i informacije o provedenim aktivnostima.

Navodimo neke od dostupnih medijskih priloga:

03.01.2017.

<http://infozona.hr/news/nemoj-da-te-nosin-doma/9568>

„Pomalo“ – kampanja osvještavanja o posljedicama prekomjernog pijenja

07.03.2017.

<https://zlatnavrata.hr/dogadaj/srce-zene/574>

Izložba „Srce žene“

06.04.2017.

<https://www.slobodnadalmacija.hr/dalmacija/split/clanak/id/479136/splitski-srednjoskolci-raspravljali-o-obrazovanju-i-ljubomori-ustase-partizani-pa-ko-je-tu-sta>

Parlaonica za mlade

07.04.2017.

<http://infozona.hr/news/pssst-mladi-pricaju/9757>

Parlaonica za mlade

13.06.2017.

<http://tris.com.hr/2017/06/magija-u-sibenskom-zatvoru-vatra-iz-dlanova-i-levitirajuci-stol/>

Predstava u Kaznionici i zatvoru u Šibeniku

23.10.2017.

<https://dalmacijaplus.hr/odrzava-se-okrugli-stol-u-info-zoni-nasilje-u-vezama-mora-se-smanjiti/>

Okrugli stol "Od nasilja u partnerskim odnosima mladih do obiteljskog nasilja"

14.12.2017.

<https://www.gkmm.hr/event/predavanje-uloga-obitelji-u-prevenciji-ovisnosti/>

Predavanje „Uloga obitelji u prevenciji ovisnosti“

Donatori i podupiratelji u 2017.

PROVEDBU NAŠIH PROGRAMA I PROJEKATA U 2017. GODINI
PODRŽALI SU:

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade
i socijalnu politiku

Ministarstvo zdravstva

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Ministarstvo pravosuđa

Ured za suzbijanje droga Vlade Republike Hrvatske

Grad Split

HZZ

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva
–Institucionalna podrška za razdoblje 2016. – 2018.

„Lovrinac“ d.o.o.

Ovim putem još jednom zahvaljujemo svim donatorima
podupirateljima bez kojih Ligin rad ne bi bio moguć.